
ПРАВЕДНИКИ

Чайка Панас Антонович (1908-1966)

Чайка (Люлька) Федора Феодосіївна (1912-1983)

Чайка Віктор Панасович (1931-1998)

ВРЯТОВАНИЙ

Екель Яків Петрович (1923-1991)

В.П. Чайка

Я.П. Екель

**Панас Антонович
і Федора Феодосіївна
з сином Віктором**

Родина Чайки проживала на околиці Києва – вул. Великій Мостицькій, 22, в приватному будинку. Панас Антонович працював в будівельній бригаді, Федора Феодосіївна – швачкою на фабриці ім. Смирнова-Ласточкина. Син Віктор вчився в школі. Сім'я мала город, тримала корову.

Панас Антонович з 30-х років працював на будівництвах разом з Петром Яковичем Екелем. Їх сім'ї дружили, ходили одна до одної в гості, разом відпочивали. 29 вересня Петро Екель разом з вісімнадцятирічним сином Яковом зуміли втекти з Бабиного Яру і наступного дня пробралися до друзів на Велику Мостицьку. Петро Якович, залишивши сина, через три дні пішов до села Поліське, що знаходилося недалеко від Києва, де був схоплений поліцією і розстріляний. Яшу Екеля, не дивлячись на небезпеку, майже місяць ховали в сараї і на сіннику. У будинок забирали тільки на нічліг. В кінці жовтня 1941 року Яків пішов з Києва і три місяці бродив по селах. Лише 20 січня 1942 року хлопцю вдалося перейти лінію фронту і вступити до лав Червоної Армії.

Після війни Яків Екель закінчив медичне училище, працював зубним техніком в лікарні станції Дарниця. З дружиною, Цилею Яківною Матусовською, виростили синів Петра і Олександра. 1991 року він помер.

Віктор Чайка, який став другом Якову, працював кореспондентом газети «Радянський спорт». Йому і його батькам 1992 року були присвоєні звання «Праведник Бабиного Яру» і «Праведник народів Світу». 1993 року Віктор Панасович з делегацією Єврейської ради України відвідав Ізраїль. 1995 року він був удостоєний звання «Почесний громадянин Держави Ізраїль».

Протягом 20 років я близько знав Віктора Панасовича, але ніколи він не розповідав про події військових років. Останні роки він тяжко хворів і 1998 року пішов з життя.